

اخبار مرتبط با «عباس قلی زاده»

روزنامه ملیت

«گروهک ها مورد حمایت تهران هستند»

The Others

Örgütleri Tahran besliyor

Örgütleri Tahran besliyor

Örgütleri Tahran besliyor

08.05.2000 - 00:00 | Son Güncellenme: 08.05.2000 - 00:00

SERHAT OĞUZ, ASLI ÖKTENER İstanbul

Gazeteci yazar Uğur Mumcu'nun katilleri olduğu ileri sürülen kişilerin, İran bağlantılı bir örgüte mensup olduğunun ortaya çıkması, bu ülkenin Türkiye'ye terör ihraç ettiğini bir kez daha ortaya koydu.

Türkiye'de bugüne kadar yakalanan ya da eylemleri tespit edilen yasadışı İslami terör örgütlerinden birçoğunun odak noktası, İran'dan destek ve eğitim almaları oldu. Yakalanan örgüt üyeleri İran'da gerilla eğitimi aldıklarını, maddi destek gördüklerini açıkladı. Radikal dinci örgütler, İran'dan aldıkları destekle Türkiye'de çok sayıda kanlı eylem gerçekleştirdiklerini ifade etti.

İran kaynaklı terör örgütleri ve örgüt liderleri şöyle:

* İslami Hareket:

Batman'da 1986'da kuruldu. Örgütün üst düzey yöneticileri, silahlı mücadeleye karar verdi. Örgüt üyeleri, İranlı yetkililerle yaptıkları görüşmeler sonucunda, üyelerin İran'da Savama Gizli Servisi tarafından eğitildi. Örgütün yönetim yapısı, "Şura", "Yasama Organı", "İcra Organı"ndan oluşuyor. Tetikçi grup, lojistik grup ve teknik ekip de yapılanmada yer alıyor. Örgütün lideri İrfan Çağrıcı, 1996'daki bir operasyonla yakalandı. Çağrıcı'nın, Çetin Emeç ve Turan Dursun suikastlarını gerçekleştirenler olduğu iddia edildi.

Örgütleri Tahran Besliyor Serhat Oğuz, Aslı Öktener – İstanbul

Gazeteci yazar Uğur Mumcu'nun katilleri olduğu ileri sürülen kişilerin, İran bağlantılı bir örgüte mensup olduğunun ortaya çıkması, bu ülkenin Türkiye'ye terör ihraç ettiğini bir kez daha ortaya koydu.

Türkiye'de bugüne kadar yakalanan ya da eylemleri tespit edilen yasadışı İslami terör örgütlerinden birçoğunun odak noktası, İran'dan destek ve eğitim almaları oldu. Yakalanan örgüt üyeleri İran'da gerilla eğitimi aldıklarını, maddi destek gördüklerini açıkladı. Radikal dinci örgütler, İran'dan aldıkları destekle Türkiye'de çok sayıda kanlı eylem gerçekleştirdiklerini ifade etti.

İran kaynaklı terör örgütleri ve örgüt liderleri şöyle:

* İslami Hareket: Batman'da 1986'da kuruldu. Örgütün üst düzey yöneticileri, silahlı mücadeleye karar verdi. Örgüt üyeleri, İranlı yetkililerle yaptıkları görüşmeler sonucunda, üyelerin İran'da Savama Gizli Servisi tarafından eğitildi. Örgütün yönetim yapısı, "Şura", "Yasama Organı", "İcra Organı"ndan oluşuyor. Tetikçi grup, lojistik grup ve teknik ekip de yapılanmada yer alıyor. Örgütün lideri İrfan Çağrı, 1996'daki bir operasyonla yakalandı. Çağrı'nın, Çetin Emeç ve Turan Dursun suikastlarını gerçekleştirenler olduğu iddia edildi.

* Hizbullah: PKK'nın Güneydoğu'da etkin olduğu yıllarda kurularak Diyarbakır, Mardin ve Batman'da faaliyet gösterdi. PKK ile çatışmalara girdi. Örgütün lideri Hüseyin Velioğlu İran'da eğitim aldı. Yapılan operasyonlar sonucu Güneydoğu'da etkinliğini kaybeden örgüt, başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlere göç etti. Burada yapılan operasyonlarla örgüt çökertildi. Örgütün canice işlediği cinayetler ve mezar evler ortaya çıktı.

* Müslüman Gençlik: İran Devrimi'nden etkilenen gençlerin kurduğu örgüt, üniversitelerde etkili oldu. Humeyni'nin ölüm yıldönümleri, Salman Rüştü olaylarında gösteriler yaptılar. 1990'lı yıllardan sonra HAMAS silahlı örgütünün çizgisini benimsedi. Silahlı mücadeleyle rejimin yıkılarak, İslam devletini kurmayı hedefledi.

* İslami Hareket Süreci: "İran'ın desteğiyle, Caferilik inancı temel alınarak kuruldu. Özellikle İngiltere'de etkili olan İslami kesimin etkisi altında olduğu belirtiliyor. Örgütün ilk kuruluş çalışmaları Valide Sultan Camii'nde yapıldı. Türkiye'yi savaş alanı olarak görüyor.

İran kaynaklı eylemler:

Türkiye'de gerçekleştirilen, kaynağı İran olduğu iddia edilen terör eylemleri şunlar:

* 1985: Ankara'da Ürdün Büyükelçiliği Birinci Katibi Ziyad Sati'nin öldürülmesini İslami Cihat örgütü üstlendi.

* 16 Mayıs 1985: Rıza Pehlevi yanlısı olarak bilinen Binbaşı Behruz Şehmuz Şahverdulu Küçükalyalı'da öldürüldü.

* 23 Aralık 1985: Şah'ın gizli servis subaylarından Albay Hamdi Aziz Muradi, Bahçelievler'de çapraz ateşle öldürüldü.

* 24 Ekim 1986: Şah'ın eski koruma görevlisi Albay Ferzane Ahmet Hamid, Ataköy İlkokulu'nun önünde öldürüldü.

* 25 Temmuz 1987: Halkın Mücahitleri Örgütü'nden Muhammed Hasan Mansuri ile Irak'lı rejim muhalifi önderlerinden Behnan Fadıl öldürüldü.

- * 11 Ekim 1988: Kaçırılan rejim muhalifi mühendis Abolhassan Mojdahedzadeh İran sınırında kurtarıldı.
- * 31 Ocak 1990: Prof. Dr. Muammer Aksoy'un öldürülmesi.
- * 14 Mart 1990: Eşiyle birlikte kurşun yağmuruna tutulan Halkın Mücahitleri üyesi Hüseyin Mir Abedini ağır yaralandı.
- * 14 Mart 1990: Rejim karşıtı Hüseyin Abedini, Atatürk Havalimanı'nın girişinde kurşunlanarak ağır yaralandı.
- * 1991: Kadıköy'deki evinden çıkarken kaçırılan Albay Abbas Golizade üç gün sonra öldürülmüş olarak bulundu.
- * 29 Ocak 1991: İzmir'de ABD askeri tesislerine yönelik saldırı.
- * 5 Haziran 1992: Mansur Amini kimlikli Ali Akbar Gorbani, Yalova'daki bir ormanlık arazide gömülmüş olarak bulundu.
- * 26 Ocak 1993: Jack Kamhi'ye suikast girişimi.
- * 19 Nisan 1994: Yugoslavya Ankara Büyükelçiliği 1. Katibi Zivorad Simiç'in arabasına bomba konuldu.
- * 21 Şubat 1996: Halkın Mücahitleri Örgütü'nün Ulusal Devrim Konseyi Güvenlik Sorumlusu Zehra Recabi ve örgütün sempatzanı Ali Moraid Aksaray'daki evlerinde öldürüldü.

ترجمه فارسی:

انتشار ارتباط افراد دستگیر شده در قتل روزنامه نگار **اوغور مومجو** بار دیگر نشان داد که ایران از این گروه ها از سوی ایران حمایت می شوند و ایران تروریست ها را به ترکیه صادر می کند.

نقطه ی مشترک همه ی اعضای دستگیر شده ی گروه های اسلامی تروریستی تاکنون این بوده که همه در ایران آموزش چریکی دیده و از حمایت مالی و آموزشی ایران برخوردار هستند.

گروه های تروریستی مورد حمایت و برخاسته از ایران در ترکیه:

حرکت اسلامی: اعضای گروه از سوی ساواما (سازمان اطلاعات و امنیت ملی ایران) در ایران آموزش دیدند. رهبر این گروه به نام عرفان چاغیرجی که در سال 1996 دستگیر شد، مظنون به دست داشتن در قتل **چتین امچ** و **توران دورسون** نیز می باشد.

حزب الله: در سالهای فعالیت پ ک ک در جنوب شرقی ترکیه در همین مناطق و به رهبری حسین ولی اوغلو شکل گرفت. حسین ولی اوغلو در ایران آموزش دید. بهد از عملیات های پی در پی و موفق نیروهای امنیتی این گروه تاثیرگذاری خود را در جنوب شرق از دست داد و به شهرهای بزرگ از جمله استانبول نقل مکان کرد. در اینجا نیز در امان نماند و متلاشی شد. بعد از متلاشی شدن خانه هایی از این گروهک شناسایی شد که به عنوان قبرستان برای دفن قربانیان استفاده شده بود.

جوانان مسلمان: با تاثیر از انقلاب ایران و تفکرات خمینی شکل گرفت. در بین جوانان و مخصوصا در مدارس فعال بود. به عملیات مسلحانه روی آورد و در پایان دهه نود میلادی به پیروی از خط حماس روی آورد. هدفش سرنگونی حاکمیت در ترکیه و ایجاد رژیم اسلامی بود.

روند حرکت اسلامی: تحت تاثیر ایران و به تاسی از تشیع جعفری تشکیل شد. از گروه های شیعی فعال در انگلستان تاثیر می گرفت. ترکیه را به مثابه ی میدان جنگ می دیدند.

عملیات تروریستی در ترکیه که منشا آنها ایران بوده و گمان می رود که با حمایت های ایران انجام شده اند:

- 1985، قتل زیاد ساتع کاردار اول سفارت اردن در آنکارا. گروه جهاد اسلامی مسئولیت این قتل را به عهده گرفت.
- 16 می 1985، قتل سرتیپ بهروز شهروز شاهوردیلو از حامیان رضا پهلوی در کوچوک یالی.
- 23 دسامبر 1985، قتل سرهنگ هامدی عزیز مرادی از ماموران سرویس مخفی شاه در باغچه لی ائولر.
- 24 اکتبر 1986، قتل سرهنگ فرزانه احمد حمید از ماموران گارد (محافظ) شاهی در مقابل مدرسه ی ابتدایی آتاکوی.
- 25 جولای 1987، قتل محمد حسن منصوری از گروه مجاهدین خلق و نیز قتل بهنان فاضل از مخالفین رژیم عراق.
- 11 اکتبر 1988، ربودن یکی از مخالفین رژیم ایران به نام مهندس عبدالحسن مجتهدزاده. این فرد در مرز ایران نجات داده شد.
- 31 ژانویه 1990، قتل پروفیسور معمر آکسوی.
- 14 مارس 1990، ترور نافرجام حسین میرعابدینی از اعضای مجاهدین خلق و همسرش. آنها در این ترور به شدت زخمی شدند.
- 14 مارس 1990، ترور نافرجام حسین عابدینی از مخالفان رژیم در ورودی فرودگاه آتاتورک.
- 1991، عباس قلی زاده، سرهنگ قلی زاده به هنگام خروج از محل سکونتش در کادیکوی ربوده شد و سه روز بعد جسدش پیدا شد.
- 29 ژانویه 1991، حمله به تاسیسات نظامی آمریکا در ازمیر.
- 5 ژوئن 1992، جسد علی اکبر قربانی در جنگلی در یالی اووا پیدا شد. مدارک هویتی نزد او به نام منصور امینی بود.
- 26 ژانویه 1993، سوء قصد و ترور نافرجام جک کامهی (Jack Kamhi)
- 19 آوریل 1994، بمب گذاری در ماشین زیوراد سیمیچ (Zivorad Simić) کاردار اول سفارت یوگسلاوی در آنکارا. بمب کار گذاشته شده پیدا شد.
- 21 فوریه 1996، قتل زهرا رجیبی مسئول امنیتی شورای مقاومت ملی وابسته به گروه مجاهدین خلق و نیز علی مرادی از اعضای این گروه در آکسارای.

İslami Hareket Örgütü davasından yargılanan İrfan Çağırıcı herkese ayrı konuşuyor

Çağırıcı ifadeleri ile şaşırıyor

HALİLEBİLER

Çetin Emeç, Turan Dursun, Aydın Sınan Ercan, Ali Ekber Gorbani, Abbas Gollzade emayetlerini, çok sayıda soygun ve oto hırsızlığı, anayasal düzeni yıkmak üzere silahlı örgüt kurma gibi suçları içeren İslami Hareket Örgütü davasının başlatılacağı gün, davanın bir numaralı sanığı İrfan Çağırıcı, radikal İslamcılardan gazetesini Akit'te "İrfan aleyhine kamuyu oluşturmak için hedef seçtim", "Yegane okum Kur'an" gibi demeclerle ortaya çıktı.

Çağırıcı çıkarıldığı DGM savcısı karşısında "Ülkeme zarar vermiş olabilirim. Pişmanlık Yasası'ndan yararlanmak istiyorum" diyerek "daha az ceza almak için" arkadaşlarını ihbar ettiğini, böylece "ancak işkence ile ayakta durabileceğine inanan bir rejim" diye nitelendiği rejimi arkadaşlarına ve örgütüne tercih ettiğini unutmus görünüyör. Aynı İrfan Çağırıcı, DGM'deki ilk duruşmada hem polis, hem savcılık ifadelerini reddederken bu kez daha önceki itiraflarını gözden geçiyor.

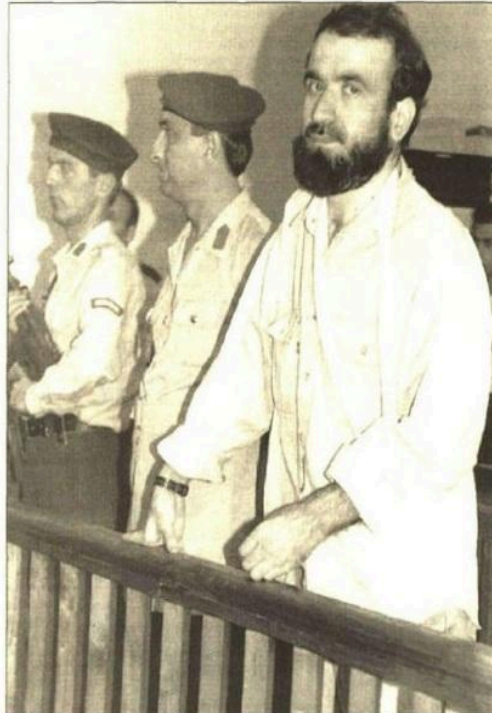
İslami Hareket Örgütü davasının başladığı gün, radikal dinci Akit Gazetesi, birinci sayfasının manşetini davanın bir numaralı sanığı ve örgütün itirafları olan eski lider İrfan Çağırıcı'ya ayırdı. Birinci sayfanın dörtte üçünü kaplayan röportajdaki İrfan Çağırıcı ile 15 Mart 1996 günü İstanbul DGM Savcısı İrfan Özliyen karşısında "itiraflı olmak istiyorum" diyen İrfan Çağırıcı arasındaki fark ise oldukça büyük.

Örneğin, gazetede ki röportajda Çağırıcı poliste kendisine işkence yapıldığını anlatırken, "En adi eşyanın bile yapamayacağı işkence ve eziyetleri bana reva gördüler. Ancak işkence ile ayakta durabileceğine inanan bir rejimin talimatı ile düzmece ifadeler ve uydurma tutanaklar tanzim ettiler" diyor. İrfan Çağırıcı 15 Mart 1996 tarihinde karşısına çıkarıldığı DGM Savcısı İrfan Özliyen'e polisteki ifadesinin bazı bölümlerini kabul etmediğini belirtmişti. Savcıya kabul etmediğini söylediği bölümler ise şöyle:

"1984 yılında Hizbullah adlı örgütü arkadaşlarıyla kurduğunu kabul ediyor, örgütün silahlı eylem, gasp, hırsızlık yaptığını kabul ediyor, kendisinin eylemlere katıldığını kabul etmiyor."

"Polis ifadesinin 16. sayfasında İrfan Ahmed Kerimi, Ekber ve Mühendis'ten yedi bin dolar alarak Şah yanlısı bir İrfan'lı hakkında istihbarat yaptığını, Meh-

Akit Gazetesi'ne "Ancak işkence ile ayakta durabileceğine inanan bir rejimin talimatı ile düzmece ifadeler ve uydurma tutanaklar tanzim ettiler" diyen Çağırıcı, bunları söylerken İstanbul DGM Savcısı Özliyen'e, "Ben ülkeme yararlı olabilmek için bildiklerimi açık seçik açıkladım. Ayrıca mümkün bulunması halinde Pişmanlık Yasası hükümlerinden de yararlanmak istiyorum" diyerek suçladığı rejimden ceza indirimini sağlayabilmek için itiraflı olma talebinde bulunduğunu unutmus görünüyör.

met Kaya, Ekrem Baytap, Gudbettin Gök, Mehmet Ali Şeker, Tamer Aslan, Süleyman Keleş adlı örgüt elemanları ile birlikte 1988 yılında Tahran'a gitdiklerini, burada istihbarat, siyasi ve askeri eğitim gördüklerini, kapısında pastaların nöbet beklediği bir yerde İranlılardan takip, gözlem, şehir tanınma, silah, tahrip, fotoğraf konularında 45 gün ders gördüklerini, bu eğitim kendilerine Savama ajanlarından Rizai grubunun sağladığını kabul ediyor.

"Savama'nın Rizai ve Mustafa grupları tarafından sahte İran pasaportu aldıklarını, örgüt elemanlarının

İstanbul'da toplandığını, İranlılardan Mustafa ve Ali'nin 1990 yılı ocak ayı içinde kendilerine bir valiz içinde 10 tabanca, beş kadar el bombası ve 50 kilogram fazla TNT kabuğu, 5 lav silahı ve sanayiye fitil verdiklerini kabul ediyor.

"Ahmed Kerimi'nin Türkiye'de eylem yapmalarını istediğini ve bunu benimzediklerini, Oktay Ekşi ve Çetin Emeç'in hedef olarak belirlendiğini, yazarlar hakkında istihbarat yapıp Kerimi'ye verdiklerini, Emeç'i vurmayı karar verdiklerini kabul ediyor. Emeç'i Tamer Aslan, Muzaffer Dalmaz ve İrfan Ekber'i'nin

öldürdüklerini kabul ediyor. İrfan Ekber'i'nin aynı gün İranlı yetkililere İran'a gönderildiğini söylüyor. Eylemde kendisinin bulunduğunu reddediyor.

"Emeç cinayetinden sonra Kerimi'den 10 bin dolar aldığını, Turan Dursun'un öldürülmesi kararını kendisinin verdiğini kabul ediyor, tetiği Muzaffer Dalmaz'ın çektiğini, kendisinin silah kullanmadığını söylüyor.

"Otomobil hırsızlıklarını, sahte belgelerle satışları, Sedat Simavi'nin mezarına patlayıcı konulması olayını kabul ediyor. Bir kayımcu soygununu reddediyor.

"Çetin Emeç olayını yer gösterme tutanağı dışındaki tutanakları kabul ediyor. "İrfan şahıslar hakkındaki teşhis tutanakları kapsama doğrudur" diyerek İranlı diplomatlardan talimat ve para aldığını kabul ediyor. Uğur Mumcu ve Yuda Yürüm'e suikast olaylarıyla ilişkisini kabul etmiyor."

Bu ifadelerle Çağırıcı eylemleri değil, örgüt üyeliğini DGM savcısında kabul ediyor. Ancak DGM'de yapılan ilk duruşmada bu kez hiçbir iddianı kabul etmeyerek yeni bir görüntü ortaya çıkarıyor. Akit Gazetesi ve duruşmadaki ifadeleriyle, "Bilmeden bu ülkeye zarar vermiş olabilirim, ülkeme yararlı olabilmek için bu konuda bildiklerimi açık seçik anlattım" diyerek istediği itiraflık statüsünden de vazgeçmiş oluyor. İrfan Çağırıcı, Halit Bilen, Abdülkerim Yağmur, Tamer Aslan gibi üst düzey yönetici ve önemli yetkililerin ele geçirilmesinden sonra açılan İslami Hareket Örgütü davasındaki belgeler ve örgüt mensuplarının ifadeleri, İslami Hareket Örgütü'nün kendi iddialarındaki gibi İslama değil, İran'ın dış politikalarındaki çıkarlarına hizmet ettiğini, örgütün İran tarafından kullanıldığını ortaya koyuyor. Örgüt, 1983 yılından bu yana bütün emirleri, önemli olaylarda kullanılan silahları, önemli miktarda parayı İranli resmi yetkililerden alıyor.

Örgütün "Hizbullah" adıyla kurulduğu ilk yıllarda İran'la ilişkileri de başlıyor. İrfan Çağırıcı ve o zamanki yardımcılarından Selim Gülcan, İrfan'dan yardım alabilmek için dönerim İran İstanbul Başkonsolosu Muhammed Tahiri ile görüşüp, Tahiri'nin önerisiyle İran'a gidiyorlar. İrfan Çağırıcı'nın ifadesine göre Çağırıcı ve Gülcan, 1983 yılı mart ayında karayoluya Van'a, oradan Baskale'ye gidiyorlar ve dağılık bölgelerden kaçak olarak İran'a gidip Makû'ye ulaşıyorlar.

Burada jandarmalar tarafından kaçakçı oldukları gerekçesiyle yakalanıyorlar. Ancak üstlerinden, Tahiri'nin İran'da ilişki kurmaları için verdiği telefon numarası çıkıyor ve telefonun sahibi Ahmet Kerimi adam gönderip 20 gün tutuklu kalan Çağırıcı ve Gülcan'ı kurtarıyor. Buradan Kuzey Tahran'da villa tipi bir eve götürülüyorlar ve Ahmet Kerimi kendileriyle burada tanışıyor. Ne istediklerini soruyor. Kendileriyle Ekber, Mühendis ve Şaban olarak tanıdıkları üç İranlı daha görüşüyor ve Türkiye'nin ekonomik, siyasi yapısını, İstanbul'u, İstanbul'daki radikal İslami grupları soruyorlar.

عرفان چاغیرجی متهم شماره یک پرونده ی حرکت اسلامی که به دست داشتن در قتل چتین امچ، توران دورسون، آیدین سینان ارجان، علی اکبر قربانی و عباس قلی زاده و نیز چند فقره دزدی، اقدام بر علیه قانون اساسی و رژیم قانونی، اقدام برای سقوط رژیم و آوردن رژیمی جدید بر پایه ی دین متهم هستند در دادگاه حاضر شد.

او ادعا کرد که مدیا برای پرونده سازی علیه ایران از او استفاده می کند.

چاغیرجی اعتراف می کند که در سال 1984 با چند نفر از دوستانش گروه حزب الله را تاسیس کرده است.

همچنین اعتراف می کند که با دریافت هفت هزار دلار از سه ایرانی به نام های احمد کریمی، اکبری و مهندس در مورد یکی از ماموران حامی رژیم شاه اطلاعات جمع کرده است. علاوه بر این اذعان می کند که به همراه محمد کایا، اکرم پایتاپ، گلبدین گوک، محمد علی شکر، تامر اصلان و سلیمان کلش از اعضای این گروه در سال 1988 به تهران رفته و در آنجا 45 روز تحت نظر گروه رضایی از تیم های ساواما آموزش دیده اند. این آموزش شامل تعلیمات سیاسی، اطلاعاتی، نظامی و استخباری بوده است. همچنین در مکانی که پاسدارها از آنجا نگهداری می کردند از ایرانی ها تعقیب و گریز، عکسبرداری، درگیری های شهری، تخریب و بکارگیری سلاح یاد گرفته اند.

از طرف گروه رضایی و مصطفایی وابسته به ساواما برایشان پاسپورت های جعلی داده شده و در استانبول با سایر اعضای گروه گرد هم آمده اند. اشخاصی ایرانی به نام های مصطفایی و علی (عالی؟) در ژانویه 1990 چمدانی حاوی ۱۰ عدد تپانچه، ۵ بمب دستی، بیش از ۵۰ کیلو تی ان تی، ۵ سلاح آتش زا و فیتیل های زماندار به آنها داده است.

احمد کریمی از این گروهک خواسته که بعضی عملیات تروریستی در ترکیه انجام دهند. برای این کار اوکتای اکشی و چتین امچ به عنوان هدف انتخاب می شوند. در مورد آنها اطلاعات جمع آوری می کنند و به کریمی ارائه می دهند. در نهایت تصمیم به قتل چتین امچ می گیرند. چتین امچ را تامر اصلان، مظفر دالماز و اکبری (ایرانی) به قتل می رسانند. اکبری همان روز از طرف مقامات ایرانی به ایران فرستاده می شود. ولی عرفان چاغیرجی دست داشتن خودش در این اتفاقات را رد می کند. اعتراف می کند که بعد از قتل چتین امچ ده هزار دلار از کریمی دریافت کرده است. همچنین می گوید خودش شخصا تصمیم به قتل توران دورسون گرفته ولی عملیات قتل را مظفر دالماز انجام داده و خودش نقشی در اجرای نقشه نداشته است. همچنین بمبگذاری در مزار سادات سیمای را نیز می پذیرد.

تایید می کند که از دیپلمات های ایرانی برای قتل چتین امچ پول و دستور گرفته است.

نقش و مسئولیتش در قتل اوغور مومجی و یودا یوروم را رد می کند.

همه ی عملیات های این گروه از سال ۱۹۹۳ با حمایت مادی و دستور ایران انجام شده است. اعضای گروه مقدار زیادی پول نقد و سلاح های مورد استفاده در عملیات را مستقیما از مقامات رسمی ایرانی گرفته است.

در این پرونده عرفان چاغیرجی، خالد بیلن، عبدالکریم یاغمر و تامر اصلان از اعضای ارشد و بنیانگذاران گروه محاکمه می شوند.

گروه که در ابتدا با نام حزب الله تشکیل شده بود ارتباط با ایران را آغاز می کند. عرفان چاغیرجی و سلیم گولجان برای جلب حمایت ایران به دیدار محمد طاهری سرکنسول وقت ایران در استانبول می روند. طاهری به آنها پیشنهاد می کند که به ایران بروند. چاغیرجی و سلیم گولجان به صورت غیر قانونی به ایران می روند و در ماکو دستگیر می شوند. ولی از طریق شماره تلفنی که متعلق به احمد کریمی بود و محمد طاهری در اختیارشان گذاشته بود بعد از ۲۰ روز بازداشت آزاد می شوند و به شمال تهران برده می شوند. در ویلایی در این منطقه با کریمی آشنا می شوند. همچنین با اشخاصی به نام اکبری، مهندس و شعبان نیز در همین جا آشنا می شوند و در مورد وضعیت سیاسی اقتصادی ترکیه، استانبول و گروه های اسلامی فعال در ترکیه با آنها صحبت می کنند.

.....

«مخالفان ایرانی از نزدیک تحت تعقیب هستند»

خلاصه خبر:

تانسو چیلر نخست وزیر ترکیه بعد از دیدار با حسن حبیبی معاون اول رئیس جمهور ایران دستور تحقیقات در خصوص مخالفان ایرانی در ترکیه را صادر کرد. بر این اساس هیاتی از وزارت کشور برای این تحقیقات به استانبول که محل اصلی سکونت مخالفان ایرانی است فرستاده شد.

سازمان مجاهدین خلق و ساواما در ترکیه نیز درگیری های زیادی داشته اند. آخرین بار که نام ساواما در جریان یک جنایت در ترکیه مطرح شد در مورد ربودن و قتل عباس قلی زاده بود. همسر قلی زاده اعلام کرد که اکرم بایتاپ از اعضای حرکت اسلامی در ربودن همسرش نقش داشته است و همین سبب شد که مقامات ترکیه اتهام همکاری ایران و گروه های تندرو و تروریستی اسلامی در ترکیه را مطرح کنند.

تحقیقاتی که دولت ترکیه آغاز کرده است فقط شامل کسانی خواهد بود که در عملیات های تروریستی در دو کشور دخیل بوده اند و سایر افراد مشمول این تحقیقات نمی شود.

یک مسئول ناشناس از وزارت کشور ترکیه می گوید ترکیه از حمایت ایران از پ ک ک بسیار ناراحت بود و ایران نیز از حضور مخالفانش در ترکیه شاکی بود. تحقیقات سه هفته پیش شروع شده و تقارنش با سفر معاون رئیس جمهور ایران به ترکیه حاوی پیام مهمی برای ایران است.

بر اساس اطلاعات بدست آمده اکثر ایرانیان مخالف رژیم با آغاز جنگ ایران و عراق به ترکیه آمدند. در آغاز شمار ایرانیانی که به ترکیه آمده بودند بیش از یک میلیون نفر بودند. از این تعداد حدود 500 هزار نفر به کشورهای دیگر رفتند و در نهایت حدود نیمی از آنها در ترکیه ماندند.

اداره مهاجرت ترکیه رقم دقیقی از ایرانیان ندارد ولی طبق آمار این اداره، فقط شش هزار و صد نفر از ایرانیان مقیم آنکارا مدارک اقامتی دارند.

در ادامه ی این خبر آمار و ارقام ورود و خروج ایرانیان و اقامت آنها در ترکیه در ساله های اخیر و نیز شهرهای محل سکونتشان و کارهایی که انجام می دهند ارائه شده است.

İranlı muhalifler yakın takipte

KEMAL YURTERİ

ANKARA - Başbakan Tansu Çiller'in, İran Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Dr. Hasan Habibi'nin ziyareti öncesinde, Türkiye'de bulunan İranlı muhaliflere yönelik inceleme başlatıldığı öğrenildi. Çiller'in, inceleme yapılması yönünde talimat verdiği İçişleri Bakanı Nihat Menese, Emniyet Genel Müdürlüğü'nden bir heyeti, İranlıların yoğun olarak bulunduğu İstanbul'a gönderdiği bildirildi.

İran ve Türkiye arasında geçtiğimiz aylarda varılan bir mutabakatla her iki ülke, bir diğere yönelik terörist eylemlerde bulunan gruplara karşı önlemler alma güvencesi vermişlerdi. İranlı yetkililerin, İstanbul'da yoğunlaşan Tahran rejimi karşılarının terörizmi finanse etmek için döviz, altın, uyuşturucu kaçakçılığı yapıp ve sahte

pasaport düzenleyen şebekeler kurdukları şeklinde bilgiler iletiltikleri ve önlem alınmasını istedikleri öğrenildi.

Türkiye'de, rejim karşıtı gruplardan Halkın Mücahitleri Örgütü üyeleri ve eski Şah rejimi yanlıları bulunuyor. Halkın Mücahitleri Örgütü ile İran Gizli Servisi (SAVAMA) arasında Avrupa'da sık sık kanlı hesaplaşmalar yaşanıyor. SAVAMA'nın, Türkiye'de bulunan Şah rejimi yanlıları ve Halkın Mücahitleri Örgütü üyelerine de saldırılar düzenlediği biliniyor. SAVAMA'nın adı en son olarak Şah rejimi yanlısı Abbas Golizade'nin kaçırılması olayında gündeme gelmişti. Golizade'nin eşinin İslami Hareket Örgütü üyesi Ekrem Baytap'ın da eşini kaçıranlar arasında olduğunu söylemesi, SAVAMA'nın Türkiye'de bulunan radikal dinci gruplarla işbirliği yaptığı şüphesini uyan-

dırılmıştı.

İncelemenin, bu tür eylemlere karşı İranlılara yönelik olduğu, bu kesimin dışında Türkiye'de yaşayan ve çalışan İranlıların inceleme kapsamına alınmadığı öğrenildi. İçişleri Bakanlığı kaynakları, "İnceleme yaklaşık üç hafta önce başladı. İran Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı Dr. Hasan Habibi'nin ziyareti öncesine denk gelmesine dikkat çekici. PKK'ya verdiği desteği kesmesi istenen İran, Türkiye'deki rejim karşıtı gruplardan duyduğu rahatsızlığı sık sık dile getiriyordu. İnceleme başlatılması önemli bir mesaj" değerlendirmesinde bulundu.

Edinilen bilgiye göre, Türkiye'de bulunan İranlıların büyük bölümü, İran İslam Devrimi'nin ardından, İran-İrak savaşı sırasında Türkiye'ye geldi. İlk geldiklerinde sayıları 1 milyonu geçen İranlıların bir

bölümü, siyasal ve geçici göçmen olarak diğer ülkelere giderken yaklaşık 500 bin İranlı Türkiye'de kalmayı tercih etti.

Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar Dairesi Başkanlığı'nda, İranlıların sayısına ilişkin net bir bilgi bulunmuyor. Ankara Emniyet Müdürlüğü kayıtlarına göre Ankara'daki İranlılar arasında, sadece 6 bin 100'ünün oturma izni bulunuyor.

İranlıların Türkiye'ye ilgi göstermesi, 1964 yılında Tahran'da yapılan bir anlaşma gereği, bu ülkeye vize serbestisi verilmesinden kaynaklanıyor. Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre, 1990 yılında 74, 1991 yılında 67, 1992 yılında 117 ve 1993 yılında 140 İranlı çeşitli nedenlerle sınırışı edildi. Kayıtlara göre, 1992 yılında 143 bin 252 İranlı Türkiye'ye geldi ve bunlardan 136 bin 519'u başka ülkelere çıkış yaptı. Kayıtlar, 1993 yılında Türkiye'ye giren İranlı sayısının 97 bin 660, çıkış yapan İranlı sayısının da 96 bin 603 olduğunu ve iki yıl içinde sadece 6 bin 800 İranlının Türkiye'de kalmayı tercih ettiğini ortaya koyuyor.

Emniyet yetkilileri, İranlıların yoğun olarak İstanbul, Ankara ve İzmir'de olduklarını dikkat çektiler ve İstanbul Ataköy'de "İran Mahallesi" diye adlandırılan bir semtin bulunduğunu da söylediler. Yetkililer, İranlıların döviz ve altın ticareti başta olmak üzere, birçok alanda çalıştıklarını belirterek bazı İranlıların adlarının uyuşturucu ticaretine karıştığını aktardılar. İranlıların, Ortadoğu'yu iyi tanımasını nedeniyle bu ülkelerle yoğun ilişki içinde oldukları ve Türkiye üzerinden Avrupa'ya uyuşturucu aktardıkları da dile getirilen savlar arasında. Yetkililer, Türkiye'deki uyuşturucu, altın, döviz, sahte pasaport ve sahte döviz ticaretinin İranlıların gelmesinin ardından arttığına dikkat çekerek bu ülke yurtaşlarının İstanbul'daki bazı büyük döviz bürolarını işlettiklerini bildirdiler.

Rusya korkusu birleştiriyor

HALUK GERAY

ANKARA - Rusya'nın Kafkaslarda ve Orta Asya'da yeniden egemenlik kurmak için yaptığı girişimler, geçen şubat ayında birbirine kavgalı olan İran ve Türkiye'yi birbirine yaklaştırdı. Türkiye, Bahriye Üçok'tan, gazetemiz yazarı Uğur Mumcu'ya kadar uzanan bir dizi faili meçhul cinayetin arkasında İran bağlantısı olup olmadığını sorgulamak yerine, Rusya'yı, Tahran'la birleşerek dengelemeyi gündemine almış gözüküyor.

İrak'ın Kuveyt'i işgali sonrasında ortaya çıkan Körfez krizi ve 1991'de Sovyetler Birliği'nin dağılması, İran-Türkiye ilişkileri açısından birbirine zıt iki sonuç yaratmıştı. Batı'nın Irak'a yaptığı müdahale sonrasında, Kuzey Irak'ta emrivaki olarak bir Kürt yönetimi oluşması, Ankara ve Tahran'ı birbirine yaklaştırdı. Çünkü iki ülke de Irak'ın parçalanması ve Kuzey Irak'ta bir Kürt devleti kurulması olasılığından büyük

na kavuşmaları, İran ve Türkiye ilişkileri açısından farklı bir sonuç doğurdu. Özellikle 1992'den başlayarak İran ve Türkiye, Orta Asya cumhuriyetlerinde kıyasıya bir etkinlik yarışına girdiler. İki ülke ilişkileri bu rekabet havasından olumsuz etkilendi. Orta Asya'da rekabete girilmesiyle birlikte, PKK'nın İran sınırından yaptığı saldırılarda artış görüldü. Ankara'nın çeşitli uyarılarına karşılık bu saldırılar durmadı. Edinilen izlenim, İran'ın PKK'ya en azından "gözyumduğu" şeklindeydi. Geçen yılın son aylarında, Şemdinli yakınlarında bulunan Alan Sınır Karakolu'na PKK'nın, İran içindeki topraklardan saldırı yaptığı saldırı, bardağı taşıran damla oldu. Diplomasinin çarkları dönerken gazetemiz yazarı Uğur Mumcu'nun 24 ocakta öldürülmesi sonrasında, İstanbul'da yakalanan şeriatçı teröristlerin İran'la bağlantılı olduğu yolunda ortaya çıkan bilgiler, iki ülke ilişkilerini iyice gerginleştirdi. İran Cumhur-

kanı Ebu İzzet Elçibey gibi Rusya'ya yakın olmayan liderler devrilmeye başladı. Rusya, uluslararası anlaşmalarla Kafkasya'da bulundurmaya gereken tavana uymayacağını açıkladı. Gürcistan ve Azerbaycan BDT'ye girmek zorunda kaldılar. Ekim ayında yapılması gereken "Türk Cumhuriyetleri Zirvesi" yapılamadı. Orta Asya petrollerini, İran ve Türkiye yoluyla Akdeniz'e sunma projeleri, Rusya tarafından engellendi.

Moskova'nın desteklediği Karabağlı Ermenilerin, Azerbaycan'daki işgallerini yaygınlaştırması ve yüzbinlerce Azerinin İran sınırı yakınlıklarına yığılması Tahran'da büyük kaygı yarattı. Yaklaşık 25 milyon Azerinin yaşadığı bölgelere yüzbinlerce Azerinin girmesi olasılığı, Tahran açısından kendi iç istikrarına tehdit olarak algılandı.

Yönetimleri birbirine zıt ilkelere üzerinde kurulmuş olan Türkiye ve İran, diplomatik çabaları gereği, bölgesel istikrar için işbirliği yapmanın gereğine

خلاصه خبر:

در این خبر ابتدا در مورد حزب الله و حرکت اسلامی و اعضای این دو گروه و نحوه ی آموزش اعضای آنها و ارتباط کلی آنها با ایران پرداخته شده است که در خبر های پیشین به تفصیل به این موضوع پرداخته شده است. قسمت مهم و جدید این خبر در زیر ذکر می شود:

محسن کارگر آزاد از کارکنان کنسولگری ایران در استانبول است که پرونده ی قطوری در جنایات مرتبط با مخالفان ایرانی در ترکیه دارد. نقش او در عملیات قتل زهرا رجیبی و علی پناه مرادی به تازگی فاش شده است. رضا برزگر معصومی که در جریان این پرونده دستگیر و محاکمه می شود در یکی از عکس هایی که سازمان اطلاعات ترکیه در جریان قتل رجیبی و مرادی گرفته است کارگر آزاد را به عنوان یکی از اجرا کنندگان قتل شناسایی کرده است. مشخص شده است که تروریست دیگر نیز جاسوس ایرانی رضا بهروز منش بوده است. آزاد همچنین در جریان ربوده شدن علی اکبر قربانی نیز دخیل بوده و در یالی اووا از او بازجویی کرده و نیز در جریان سوء قصد به ماتیلد مانوکیان نیز برنامه ی سوء قصد را طراحی کرده و به همراه 5 نفر دیگر اجرا کرده است. گفته می شود او حتی در جریان ربودن و قتل عباس قلی زاده در سال 1992 نیز دخیل بوده است.

.....

Şah'ın yüzbaşısı Erenköy'de ki evinden kaçırıldı

Abbas Golizade

► Cumartesi akşamı, çember sakallı kişinin saldırısına uğrayan İranlı Abbas Golizade mavi renkli bir minibüse bindirilerek kaçırıldı. Golizade'nin karısı Zehra Golizade, daha öncede tehdit aldıklarını bunun üzerine evlerini değiştirdiklerini söyledi. Şah döneminde yüzbaşı rütbesiyle özel koruma görevi yapan Golizade, Humeyni döneminde Türkiye'ye kaçmıştı. Golizade merkezi Paris'te bulunan İran İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Derneği adına çalışmalar yapıyordu.

Istanbul Haber Servisi- Şah döneminde İran ordusunda yüzbaşı rütbesiyle görev yapan ve Şah'ın özel koruması olduğu öğrenilen İranlı Abbas Golizade, Erenköy'deki evinin önünden kaçırıldı.

Abbas Golizade ve eşi Zehra, cumartesi saat 20.00 sıralarında Erenköy Şair Arşi Caddesi Özlem Sokak'taki evlerinin önünde, kimlikleri belirsiz ve çember sakallı oldukları belirtilen beş kişinin saldırısına uğradı. Bayıltıcı spreyle Abbas Golizade'yi etkisiz hale getiren saldırganlar, plakası belirlenemeyen Mitsubishi marka mavi renkli bir minibüse bindirerek olay yerinden uzaklaştı.

Abbas Golizade'nin eşi Zehra Golizade, 10 yıl önce Türkiye'ye geldiklerini ve üç yıl önce de tehdit aldıklarını belirterek, "Tehditler üzerine evimizi değiştirdik. Daha sonra arayan olmadı. Cumartesi akşamı 20.00 sıralarında eşimle birlikte alış-verişten dönerken sokak başında çember sakallı beş kişi ile karşılaştık. Üçü eşimi, ikisi de beni bıçak ve spreyle etkisiz hale getirdi. Farsça olarak bizi ölümle de tehdit ediyorlardı. Daha sonra eşimi gök mavisi bir minibüse bindirerek kaçırıldık" dedi.

Abbas Golizade'nin yüzbaşı rütbesiyle devrik İran Şahı'nın özel koruması olduğunu söyleyen Zehra Golizade,

şöyle dedi:

"Şah'ın devrilmesinden üç yıl sonra dört çocuğumuzla Türkiye'ye geldik. Eşim Türkiye'de, merkezi Paris'te bulunan İran İnsan Hakları ve Temel Özgürlükleri Derneği adına çalışmalar yapıyordu. Eşim, ülkesini sevdiği için bunlar başına geldi."

Kaçırma olayının, İran'daki mevcut rejim yanlıları ile karşıları arasındaki çatışmayla bağlantısı olduğunun sanıldığı belirtilen yetkililer, olayla ilgili olarak tüm emniyet birimleri ile yurtdışına çıkarılmasının önlenmesi için sınır kapıları ve havaalanlarındaki görevlilerinin uyarıldığını bildirdi.

İran'daki Şah Rıza Pehlevi rejiminin, Humeyni liderliğindeki İslamcılar tarafından devrilmesinden sonra çok sayıda Şah yanlısı ülke dışına kaçmış, bir bölümü de Türkiye'ye gelmişti. İstanbul'da da Humeyni rejimi karşıt Halkın Mücahitleri Örgütü üyeleri ile şeriat yanlıları arasında daha önce de adam kaçırma ve otomobil bombalama olayları görülmüştü.

خلاصه خبر:

Zehra Qalı Zade Hemser عباس قلی Zade اعلام کرد که قبلا تهديدهايی دریافت کرده بودند و مجبور شده بودند خانه شان را تغيير دهند. عصر شنبه 5 فرد با ريش های معوج به عباس قلی Zade حمله کرده و با یک مینی بوس میتسوئیشی آبی رنگ بدون پلاک او را ربودند. او با درجه ی سرگردی در رژیم شاه به عنوان محافظ ویژه خدمت می کرد. او در دوره ی خمینی به ترکیه پناه آورده بود و با انجمن حقوق بشر و آزادی های اساسی مستقر در پاریس همکاری می کرد.

او حوالي ساعت 8 عصر به هنگام بازگشت از خرید از مقابل خانه اش در ارن کوی- استانبول، واقع در جاده شاعر ارشی، کوچه ی اوزلم ربهوده شد. مهاجمین با استفاده از اسپری بیهوش کننده او را بیهوش کردند و با خود بردند.

همسرش اضافه می کند که 10 سال پیش با چهار فرزندمان به ترکیه آمديم و سه سال پیش تهديدهايی دریافت کردیم و خانه مان را عوض کردیم. در روز حادثه سه نفر از مهاجمین با چاقو و اسپری بیهوش کننده همسرش را و دو نفر دیگر خودش را تهديد کردند و در نهایت همسرش را ربودند.

مقام های امنیتی ترکیه برای جلوگیری از خارج کردن عباس قلی Zade به تمامی فرودگاه ها و گذرگاه های مرزی هشدار دادند.

روزنامه جمهوریت

۱۵.۱۲.۱۹۹۳ - صفحه 1

«شاهدها بایتاپ را شناسایی کردند»

Tanıklar, Baytap'ı teşhis etti

İslami Hareket liderlerinden Ekrem Baytap'ın İstanbul Silivri'de polisle çatışmaya girenlerden biri olduğu site sakinlerince tespit edildi. İran uyruklu Abbas Golizade'nin eşi de kocasını kaçıranlar arasında Baytap'ın da bulunduğunu fotoğraflardan saptadı.

EVREN DEĞER

ANKARA - Gazetemiz yazarı Uğur Mumcu'ya yapılan suikasta da bağlantısı araştırılan İslami Hareket Örgütü'nün lider kadrosundan olduğu belirtilen Ekrem Baytap'ın, emniyet ve savcılık ifadelerinde silahlı eyleme karşı çıktığını bildirmesine karşın bu tür eylemlere karıştığı belirlendi. İstanbul'da geçen yıl sonunda kaçırılan ve bugüne kadar kendisinden haber alınmayan İran uyruklu Abbas Golizade'nin eşi Şehnaz Zehra Golizade, kocasını kaçıran kişiler arasında Baytap'ın bulunduğunu, fotoğ-

raflan saptadı. Ayrıca bir süre önce, İstanbul Silivri'de Muratsuyu Deniz Apartmanı'na düzenlenen operasyonda, polisle çatışarak kaçan kişinin de Baytap olduğu, site sakinlerince tespit edildi.

Baytap, savcılıkta verdiği ifadesinde ise "Ben eylemlere karşıyım, benim arkadaşlarım eylem yapmış olabilirler, ancak herkes kendi eyleminden sorumludur. Hiçbir arkadaşım benim emir ve komutamda eylem yapmış değildir. Herkes bağımsız hareket eder" dedi.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı ekipler tarafından sorgulanan, ancak kendisine yö-

neltilen soruların tümünü yanıtsız bırakan ve hatta bir süre kimliğini kabullenmeyen Baytap, ifadesini de imzalamadı. Emniyet ekipleri bunun üzerine yaptığı incelemede, İran uyruklu Ali Akbar Gorban'i önce kaçırılması, Yalova'da Pınar Sitesi'nde sorgulandıktan sonra öldürülmesi olayında Baytap'ın da bulunduğunu, "tahkikattan ve evrak arasında sunulan teşhislerden ve ifadelerden" belirledi.

Baytap'a ait 10 Ekim 1993 tarihinde düzenlenen ifade tespit tutanağında, 26 Aralık 1992 ta-

Baytap- Daha önce konuşmamıştı

■ Arkası Sa. 14, Sü. 7'de

خلاصه خبر:

شاهدان اکرم پایتاپ (یکی از اعضای کادر رهبری حرکت اسلامی) را به عنوان یکی از کسانی که در سیلیوری با پلیس وارد درگیری شده بود را شناسایی کردند. **شهناز زهرا قلی زاده همسر عباس قلی زاده هم گفت که او یکی از مهاجمین در جریان ربوده شدن همسرش بوده است.**

مقام های امنیتی اعلام کردند که او در ربوده شدن، بازجویی و قتل علی اکبر قربانی نیز نقش داشته است.

.....

روزنامه جمهوری

۰۹.۰۵.۲۰۰۰ - صفحه ۱۹

«ایرانیان تحت تعقیب هستند»

خلاصه خبر:

در این خبر ابتدا در مورد حزب الله و حرکت اسلامی و اعضای این دو گروه و نحوه ی آموزش اعضای آنها و ارتباط کلی آنها با ایران پرداخته شده است که در خبر های پیشین به تفصیل به این موضوع پرداخته شده است. قسمت مهم و جدید این خبر در زیر ذکر می شود:

محسن کارگر آزاد از کارکنان کنسولگری ایران در استانبول است که پرونده ی قطوری در جنایات مرتبط با مخالفان ایرانی در ترکیه دارد. نقش او در **عملیات قتل زهرا رجبی و علی پناه مرادی** به تازگی فاش شده است. **رضا برزگر معصومی** که در جریان این پرونده دستگیر و محاکمه می شود در یکی از عکس هایی که سازمان اطلاعات ترکیه در جریان **قتل رجبی و مرادی** گرفته است **کارگر آزاد** را به عنوان یکی از اجرا کنندگان قتل شناسایی کرده است. مشخص شده است که تروریست دیگر نیز **جاسوس ایرانی رضا بهروز منش** بوده است. **آزاد همچنین در جریان ربوده شدن علی اکبر قربانی نیز دخیل بوده و در یالی اووا** از او بازجویی کرده و نیز در جریان سوء قصد به **ماتیلد مانوکیان** نیز برنامه ی سوء قصد را طراحی کرده و به همراه 5 نفر دیگر اجرا کرده است. گفته می شود او حتی در جریان **ربودن و قتل عباس قلی زاده** در سال ۱۹۹۲ نیز دخیل بوده است.

HABERLERİN DEVAMI

İran uyruklular izlemede

■ **Baştarafı 1. Sayfada**
Hasan Kabç, Mehmet Ali Tekin, Muzaffer Dağdeviren, Mehmet Şahin, Talip Özçelik, Arif Tari ve Fatih Aydın'ın sorguları Ankara Emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi'nde DGM Savcısı Hamza Keleş'in katılımıyla sürüyor. İstanbul'da başlatılan operasyon yurt geneline yaygınlaştı. Terörle Mücadele ekipleri, dün Ankara'da İran uyrukluların kaldığı 30'a yakın eve baskın düzenledi. Uğur Mumcu cinayeti ve Selam örgütlenmesiyle ilgili olarak Türkiye genelinde gözaltına alınanların sayısı 97'ye ulaştı.

'İran öteden beri vardı'

Konuyla ilgili bilgi veren üst düzey bir emniyet yetkilisi, "Doğru ve sağlam bir işin içinde çalışıyoruz. Üretilen hayal mahsulü herhangi bir konu yok. Gerçekler üzerinde çalışıyor" dedi. Soruşturmanın belli ölçüler içerisinde kalma koşulu olması nedeniyle bazı şeylerin açıklanamadığını vurgulayan kaynak, İran bağlantısıyla ilgili olarak şunları söyledi: "İran öteden beri vardı, bu da hayalci bir şey değildi. Şimdi bu konuyla beraber işi somutlaştıracağız ve netleşecek. Bireysel hale getirilecek. Bir ülkeyi hedef alacak durumumuz yok ve mümkün değil. Ekonomik ve konsülük ilişkilerimiz var."

Yetkili, hedeflerinin başta Prof. Dr. Ahmet Taner Kışlalı olmak üzere Çetin Emeç, Doç. Dr. Bahriye Üçok, Prof. Dr. Muammer Aksoy cinayetlerinin de faillerini bulmak olduğunu vurguladı. Kışlalı suikastını araştırmak için oluşturulan özel ekibin de çalışmalarını sürdürdüğünü kaydeden yetkili, elde edilen veriler ve dokümanlardan somut şeylere gidilebileceğini bildirdi.

'Yeni gelişmeler yaşanabilir'

Soruşturmayı yürüten Ankara

DGM Savcısı Hamza Keleş, 9 kişinin suikastın hangi aşamalarında ne şekilde rol aldıklarının netleştirilmeye çalışıldığını belirterek "Soruşturmada her türlü delil, belge ve unsur değerlendiriliyor. Bunların sonuçlarına göre her şey şekillenecektir. Fakat önemli olan sonuç almaktır" dedi.

9 zanlının ayrı ayrı konuşuklarını ve önemli bilgiler aktardıklarını, süren operasyonlara göre yeni gelişmeler yaşanabileceğini bildiren Hamza Keleş, basında "ifadeler" olarak yazılanların büyük bölümünün ise yanlış olduğunu vurguladı. Keleş, gözaltındakilerin İsraili olması, ABD'li diplomatların öldürülmesi, İçişleri Bakanı Sadettin Tantan'a suikast hazırlığı yapmaları gibi haberlerin asılsız olduğunu söyledi.

Cinayetlerdeki 2 İranlı

Faili belirsiz birçok cinayeti planlayan ve bunlara katılan kişinin, bir dönem İran Başkonsolosluğu'nda basın ateşeliği yapan Muhsin Kargar Azad olduğu ortaya çıktı. Türkiye'deki suç dosyası oldukça kabark olan Azad, molla rejimi karşıtı Halkın Mücahitleri Örgütü üyesi Zehra Racabi, Ali Panah Moradi'nin 1996'da Aksaray'da öldürülmesi olayına karşı. Tutuklanan İranlı Reza Berzezer, Türk istihbaratının çektiği fotoğraflardan birinde, 2 cinayeti işleyen tetikçilerden birisinin Azad olduğunu teşhis etmişti.

Aynı olayda tetikçilik yapan diğer İran ajanının ise Reza Behrouz Monech olduğu belirtildi. Rejim karşıtı Ali Eldar Gorbani'nin Yalova'da sorgulanıp öldürülmesi olayına da karıştığı belirtilen Azad'ın, Matild Manuayan'a suikast girişimini planladığı ve 5 kişiyle birlikte olaya katıldığı bildirildi. Azad'ın 1992'de İran Şahı Reza Pehlevi'nin koruma albayı Abbas Gollzade'nin kaçınılma-

sı ve öldürülmesi olayına da karıştığı belirtiliyor.

TBMM'de görüşülecek

İçişleri Bakanı Tantan, dün Başbakan Bülent Ecevit'i ikinci kez ziyaret ederek gelişmelerle ilgili bilgi verdi.

Bakan Tantan, operasyon hakkında bugün ANAP grubu, ardından da TBMM Genel Kurulu'nda bilgi verecek. Tantan'ın bilgi vermesi nedeniyle siyasi parti gruplarına söz hakkı doğduğu için genel kurulda Mumcu operasyonu konusunda bir genel görüşme yapılmış olacak.

Gelişmeler ANAP Başkanlık Divanı'nın dünkü toplantısında da değerlendirildi. ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, gazetecilerin soruları üzerine çok başarılı bir operasyon yapıldığını, Tantan'ın verdiği bilgiye göre de şimdiye kadar bu olayla bağlantılı olarak 97 kişinin gözaltına alındığını söyledi. Yılmaz, "İran'la bir gerginlik olur mu" sorusu üzerine, "Umarım olmaz. Olmamasını arzuluyoruz. Ancak açıkça görülen, bu kişilerin İran'la bağlantılı olduklarıdır. Bu konuda İran yönetiminin şimdiye kadar gerçekleri gizleyen tutumunu değiştirmesi lazım" dedi.

'Yurtdışında operasyon var'

Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk de dün gazetecilerin soruları üzerine, "Bildiyimiz gibi 9 kişi Ankara'ya getirildi. DGM Cumhuriyet Başsavcılığı'nın denetiminde sorgu devam ediyor. Gerek sorgunun selameti açısından, gerek yurtdışında devam eden operasyonlar bakımından daha fazla ayrıntıya girmenin doğru olmayacağını düşünüyorum" diye konuştu. "Yurtdışında operasyon" ifadelerinin Ankara'da heyecan yaratması üzerine gazetecileri makamında kabul ederek yeniden açıklama yapma

gereği duyan Hikmet Sami Türk, sözlerinin yanlış anlaşıldığını belirterek "Dışarıda devam eden operasyonların geçtiği bir ortamda yurtdışında sözüm yurtdışında biçiminde anlaşılabilir ya da ben dil sürçmesi yapmış olabilirim. Yurtdışında operasyon yapılması söz konusu değil, yurtdışında devam eden operasyonlar var" dedi.

Bakan Türk, "Bu çalışmalarla yıllardan beri Türk kamuoyunu meşgul eden bir faili meçhul cinayete aydınlığa kavuşabilir. Hatta buna bağlı olarak benzeri diğer cinayetler de aydınlığa kavuşabilir, aralarındaki bağlantılar da ortaya çıkarılabilir. Ama çok iberiye giden bir şey söylemek doğru olmaz" diye konuştu.

'Kanıtsız suçlayamayız'

"İranlı diplomatla ilgili somut deliller elde edilmesinde ne yapılması düşünülmüyor" sorusu üzerine Hikmet Sami Türk şunları söyledi: "Gereken yapılır. Bir şey söylemek istemiyorum. Bu bir varsayım. Varsayım üzerine konuşmuyalım. Çünkü iki ülke ilişkileri son derece duyarlı bir konu. Bir ülkenin diplomatlarını baştan suçlu varsayarak birtakım sonuçlara varmak doğru olmaz. Komşu ülkeler birbirlerinin işlerine karışmamak zorundadır. Bu çeşit cinayet işlenmesi de hiçbir şekilde hoşgörülemez. Konu tam aydınlığa kavuşmadıkça herhangi bir beyanda bulunmak doğru olmaz."

Mumcu davası bugün

Gazetemiz yazarı Uğur Mumcu'nun katledilmesiyle ilgili olarak açılan tek davanın sanığı Abdullah Argun Çetin'in yargılanmasına bugün devam edilecek. Selam örgütünün 9 üyesi hakkında "suikastın asli faileri oldukları" gerekçesiyle iddianame hazırlanması durumunda, iki dava birleştirilecek.